Partea introductivă
Dosarul nr.2-7620/2023
2-23055738-12-2-18042023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

5 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul Svetlana Cușnir
grefierul Antonina Sicorschii

examinând, în sediul instanţei, în şedinţă publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

Partea descriptivă

c o n s t a t ă:

La 14.04.2023, ***** a depus cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 25.04.2020, a fost încheiată tranzacție cu pârâta *****, iar obiect al acestei tranzacții constituia un împrumut în mărime de ***** euro.

În acest context, a menționat că, la moment, pârâta ***** nu i-a achitat suma de ***** euro, termenul de rambursare fiind expirat la 25.10.2020, or, din motive necunoscute pârâta ***** refuză achitarea sumei sus-menționate.

A indicat că, înscrisul (recipisa) prezentat și anexat de către *****, denotă faptul că ***** nu și-a executat în termen și cu bună-credință obligațiile civile asumate în temeiul contractului de împrumut față de împrumutătorul *****.

Astfel, înscrisul menționat atestă că părțile în litigiu *****, pe de o parte și *****, pe de altă parte, au dat naștere unui raport juridic civil rezultat din contractul de împrumut.

Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract.

Conform art. 858 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Totodată, a menționat că, reieșind din prevederile capitolului VII, care

reglementează împrumutul, este cert că, Codul civil nu conține reguli speciale cu privire la forma contractului de împrumut, urmând să fie respectate regulile generale referitoare la forma convenției, adică prevederile art. 321 și 322 din Codul civil, conform cărora actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice se încheie în formă scrisă dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Faptul încheierii contractului de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris, semnat de părți (împrumutat și împrumutător), prin telegrame, telefonograme, solicitarea scrisă din partea împrumutatului de amânare a termenului achitării împrumutului, scrisoarea - garanție cu afirmația că împrumutul va fi restituit și altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

A indicat că, conform recipisei semnate de către ***** în data de 25.04.2020, se denotă că ultima, a împrumutat de la ***** suma de ***** euro.

Conform dispozițiilor art.308 din Codul civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. Prin noțiunea de act juridic în sensul art. 308 din Codul civil, este de înțeles că unul din elementele definitorii ale actului juridic civil este manifestarea de voință.

Suplimentar, a menționat că, în temeiul art.309 alin.(1), (3) din Codul civil, actul juridic unilateral este manifestarea de voință a unei singure părți. Actul juridic unilateral poate da nașteri la obligații pentru terți numai în cazurile prevăzute de lege, pe când actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți.

Conform art.679 alin.(l) din Codul civil, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Mai mult decât atât, în temeiul art. 1100 din Codul civil, orice contract trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe și se interpretează după intenția comună a părților, iară a se limita la sensul literal al termenilor utilizați. Or, în temeiul art. 1101 din Codul civil, la interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de până la și de după încheierea contractului, precum și de uzanțe.

Totodată, a menționat că, conform prevederilor art. 858 alin. (2) din Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Potrivit art. 901 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-1 despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

În acest context, menționează că, legea stabilește în mod imperativ *(art. 774*

alin. (1) din Codul civil) că, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Conform prevederilor art.934 alin. (1) din Codul civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației.

A susținut că conform recipisei pârâta și-a asumat obligația să achite suma integrală pană la data de 25.10.2020.

A indicat că, de la data de 25.10.2020 *(conform recipisei)* până la 15.04.2023 *(la moment)* sunt 903 zile de întârziere.

Remarcă că, în sensul prevederilor art. 942 din Codul civil, debitorul urmează să achite subsemnatului ***** dobânda pentru întârziere ce reprezintă 9 % peste rata dobânzii prevăzută la art. 874 din Codul civil, care este stabilită conform Hotărârilor Băncii Naționale a Republicii Moldova cu privire la nivelul ratelor dobânzilor.

Consideră că, pârâta urmează să restituie subsemnatului ***** pe lângă datoria în mărime de ***** euro, și suma ce reiese din dobânda de întârziere pe tot termenul de întârziere = 903 zile, ceea ce constituie *(la moment)* suma de ***** euro.

Totodată, potrivit recipisei din 25.04.2020 în cazul nerambursării împrumutului în termenul stabilit, pârâtul s-a obligat să achite penalitate de 0,3 %din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

În felul acesta, consideră că, pârâta ***** urmează să restituie reclamantului Bodrug Andrei pe lângă datoria în mărime de ***** euro, penalitatea *(conform recipisei)* în mărime de 0,3 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere ceea ce constituie ***** *(pentru 180 zile—calculul se anexează),* precum și suma ce reiese din dobânda de întârziere pe tot termenul de întârziere = 903 zile, ceea ce constituie *(la moment)* suma de *****,4 euro *(calculul se anexează).*

De asemenea, informează instanța, că a solicitat (în scris) în convingerea aplanării pe cale extrajudiciară a litigiului apărut achiatrea datoriei și soluționarea pe cale amiabilă a litigiului apărut, însă pârâta ***** nu și-a onorat nici până în prezent obligațiile (dovada se anexează).

Reieșind din cele expuse și având ca temei prevederile art art 308, 312, 315, 316, 321, 774-776, 858 alin. (2), 864, 874, 901, 942 din Codul civil al RM, precum și art. 1, 5, 7, 85, 166-167 din Codul de procedură civilă, reclamantul a solicitat:

- A admite cererea de chemare în judecată;

- A încasa de la pârâta *****, în beneficiul reclamantului *****, datoria în mărime de ***** euro;

- A încasa dobânda de întârziere de la pârâta *****, în beneficiul lui *****, în mărime de *****,4 euro pentru 903 zile întârziere *(situație la 15.04.2023, pentru suma ***** euro);*

- A încasa penalitatea *(conform recipisei)* de la pârâta *****, în beneficiul lui

*****, în mărime de ***** (pentru 180 zile);

- A încasa din contul pârâtei *****, în beneficiul reclamantului *****, cheltuielile suportate în acest proces.

Poziția participanților la proces în ședința de judecată

În ședința de judecată, reprezentantul părții-reclamante *****, avocatul Artur Zagoreanu, care acționează în baza mandatului avocațional Seria MA nr. 2014136 din 23.05.2023 (f. d. 35), a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentantul părții-pârâte *****, avocatul Vitalie Zama, care acționează în baza mandatului avocațional Seria MA nr. 2013564 din 25.10.2023 (f. d. 61), cunoscând despre ședința de judecată, nu s-a prezentat, despre motivul neprezentării instanței de judecată nu a comunicat.

Având la bază prevederile art. 206 alin. (5) din Codul de procedură civilă, cât și faptul că ședința de judecată a fost fixată în acord cu reprezentanții părților procesului (f. d. 71-74), instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantui părții-pârâte.

Motivarea

Audiind reprezentantul părții-reclamante, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată conchide de a admite cererea de chemare depusă de ***** către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispoziţiile art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor si obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În conformitate cu art. 131 alin. (1) din Codul de procedură civilă, explicaţiile date de părţi și intervenienţi asupra circumstanţelor care le sunt cunoscute și care au importantă în proces urmează a fi verificate și evaluate deopotrivă cu celelalte probe […].

În conformitate cu art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei și admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

În speță, se atestă că, reclamantul ***** a înaintat o acțiune cu privire la încasarea datoriei ce rezultă din contractul de împrumut de la partea-pârâtă *****.

Drept urmare, în privința pretențiilor invocate în acțiune, instanța subliniază că, în cadrul pregătirii cauzei către dezbateri judiciare, partea-pârâtă a depus referință (f. d. 65), în conținutul căreia a ridicat excepția de tardivitate și a solicitat aplicarea prevederilor art. 186^1 din Codul de procedură civilă, iar prin încheierea protocolară din 22.04.2024, instanța de judecată considerând că este prematur de a se expune în privința excepției de tardivitate la acea etapă a procesului, a dispus examinarea excepției de tardivitate odată cu examinarea fondului cauzei, motiv pentru care aspectul privitor la termenul de prescripție este analizat în cadrul examinării fondului cauzei. Or, în contextul examinării cererii privind excepția de tardivitate, instanța de judecată menționează că invocarea excepţiei de tardivitate nu reprezintă o obiecţie material juridică, ci o excepţie procesuală, care reprezintă un mijloc procedural prin care, în condiţiile legii, partea interesată, invocă, în cadrul procesului civil şi fără a pune în discuţie fondul cauzei. De alt fel, excepţia tardivităţii este o excepţie de procedură şi peremptorie, iar în funcţie de caracterul imperativ sau dispozitiv al normei încălcate, este o excepţie absolută sau relativă.

Deci, în susținerea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate, reprezentantul părții-pârâte, avocatul Vitalie Zama a indicat că, reclamantul a prezentat o recipisă, potrivit textului căreia se specifică că ***** a primit astăzi – 25.04.2020 un împrumut de la ***** în mărime de ***** euro, însă acest fapt nu corespunde realității, or, împrumutul a fost contractat în anul 2017 și nicidecum în anul 2020, după cum susține reclamantul.

În acest sens, a invocat Ordonanța Procuraturii mun. Chișinău din 15.10.2021, prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmării penale și clasarea procesului penal, în baza plângerii lui *****, precum că ***** ar fi luat cu împrumut suma de ***** euro în anul 2017 și nu în anul 2020.

Verificând argumentele cererii privind ridicarea excepţiei de tardivitate prin prisma înscrisurilor și actelor din dosar, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art. 267 alin. (1) din Codul civil, în redacția de până la 01.03.2019, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată dreptul încălcat este de 3 ani.

În temeiul art. 271 din Codul civil, în redacția de până la 01.03.2019, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, în redacția de până la 01.03.2019, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Conform art. 272 alin. (2) din Codul civil, dacă legea prevede altfel, prescripţia începe să curgă de la data când obligaţia devine exigibilă, iar în cazul obligaţiei de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiţie suspensivă, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiţiei.

Așadar, prin cererea de chemare în judecată, s-a solicitat încasarea de la pârâta *****, în beneficiul lui *****, a datoriei în mărime de ***** euro, în baza recipisei din 25.04.2020, scadentă la 25.10.2020.

Pârâta ***** a invocat excepția de tardivitate și a solicitat respingerea acțiunii ca depusă tardiv, menționând că, de fapt, împrumutul a fost luat în anul 2017 și nu în anul 2020, circumstanțe ce se confirmă prin Ordonanța Procuraturii mun. Chișinău din 15.10.2021, prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmării penale și clasarea procesului penal (f. d. 67-70).

Deci, în speță, acțiunea a fost înaintată la 19.04.2023, obiectul dedus judecății vizează raporturile juridice ce au luat naștere în baza recipisei din 25.04.2020, prin care reclamantul ***** a împrumutat pârâtei ***** suma de ***** euro, scadentă la 25.10.2020, or, din acest punct de vedere, instanța constată că acțiunea este depusă în termen.

Cât privește argumentele părții-pârâte, precum că acest împrumut a fost acordat în anul 2017 și nu în anul 2020, prezentând și Ordonanța Procuraturii mun. Chișinău din 15.10.2021, instanța reține că, din analiza înscrisului enunțat, se atestă că pe parcursul anilor 2017-2020, ***** a împrumutat familiei ***** mijloace bănești în mărime totală de *****euro, bani care urmau a fi investiți de către debitorii ***** și ***** în dezvoltarea unei afaceri, fiind întocmite și două

recipise în acest sens, conform cărora ultimii urmau să restituie mijloacele bănești în termen de 12.03.2020, și respectiv 25.10.2020.

Tot, din acest înscris se atestă că, ***** a împrumutat de la *****, la 25.04.2020, suma de ***** euro, însă recipisa la solicitarea lui *****, a fost semnată de către soția lui *****, circumstanțe din care se deduce că, contractul de împrumut a fost încheiat totuși între reclamantul ***** și pârâta *****, fiind semnat de către ultima.

Prin urmare, prin prisma celor arătate, se conchide că acțiunea a fost depusă în termen. Or, la materialele dosarului nu se regăsesc înscrisuri din care să se constate că acțiunea a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de lege, iar împrejurările invocate în cererea privind ridicarea excepției de tardivitate nu sunt de natură să indice că cererea de chemare în judecată a fost depusă în afara termenului de 3 ani, stabilit de art. 267 alin. (1) din Codul civil, în redacția de până la 01.03.2019.

Așadar, după cum s-a reținut anterior, prin acțiunea înaintată, s-a solicitat încasarea de la pârâta *****, în beneficiul lui *****, a datoriei în mărime de ***** euro, în baza recipisei din 25.04.2020, scadentă la 25.10.2020.

Din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că, prin recipisa din 25.10.2020, ***** a împrumutat de la ***** suma de ***** euro, pe un termen de 6 luni (f. d. 9).

Potrivit pretenției din 05.04.2023, reclamantul Andrei a informat pârâta ***** privind nerespectarea obligațiunilor asumate în temeiul recipisei din 25.04.2020 (f. d. 9), acordând pârâtei termen să achite datoria în decurs de 5 zile calendaristice (f. d. 19-20, 21).

Însă, dat fiind faptul că pârâta nu și-a onorat obligațiunea pecuniară asumată, reclamantul pretinde încasarea datoriei rezultată din recipisa din 25.04.2020, a dobânzii de întârziere și a penalității.

În acest sens, instanța de judecată atestă că, între ***** și *****, s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Cu titlu preliminar, instanța menționează că, în conținutul prezentei hotărâri, va opera cu reglementările Codului civil în redacția de după republicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.66-75, art.132, din 1 martie 2019, reglementări în vigoare la momentul întocmirii recipisei sus-nominalizate.

Conform prevederilor art.774 din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia

trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Conform art.775 din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).

Potrivit art.776 din Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În acord cu prevederile art.858 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit prevederilor art.901 alin.(5) din Codul civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.

Conform art.992 alin.(1) din Codul civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 1242 alin.(1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin.(1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

Iar, conform alin.(2) al aceluiași articol, împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preturile au crescut ori au scăzut.

Instanța de judecată constată că, prin recipisa, în baza căreia reclamantul își întemeiază pretenția, părțile procesului, exact, așa după cum prevede art. 308 alin.(1) din Codul civil, și-au manifestat voința spre naşterea raportului juridic civil.

Consimțământul, cu referire la art. 312 din Codul civil, se reține a fi liber exprimat, manifestat prin comportamentul pârâtei *****, care a semnat recipisa, acceptând individual oferta aplicând semnătura. Forma scrisă a recipisei, verificată prin prisma art. 321 alin.(1) din Codul civil, a fost respectată, recipisa a fost întocmită prin acordul ambelor părți, art. 323 lit. b) din Codul civil. Respectiv, temei de nulitate, în sensul art. 324 alin.(1) din Codul civil, nu este.

De alt fel, nulitatea este sancțiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condițiile de valabilitate, cum ar fi în speța deferită justiției – forma *ad validatem* al actului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiții, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulității.

Instanța de judecată poate invoca nulitatea absolută din oficiu, declarând ineficacitatea actului juridic chiar dacă părţile nu ştiu sau nu vor să aplice această sancţiune.

Analizând minuțios conținutul, forma recipisei, instanța de judecată consideră că aceasta este scrisă în baza principiului libertății contractuale și temei de nulitate nu este.

Pornind de la scopul probațiunii, ce rezidă din sarcinile procedurii civile stabilite în art. 4 din Codul de procedură civilă, în special, aprecierea probelor, determinarea circumstanțelor de fapt pe care se întemeiază pretențiile și obiecțiile părților, reținând tipul contractului dintre ***** și *****, forma recipisei, încheiată prin simplul acord de voință al ambelor părți, efectele juridice ale recipisei scrise, principiul forţei obligatorii care guvernează efectele contractelor între părţi și principiul relativității efectelor contractului, instanța de judecată reține că reclamantul ***** a făcut dovada raportului juridic civil, exact cum reclamă art. 118, 122 din Codul de procedură civilă.

Or, la materialele dosarului lipsesc oricare probe în sensul art. 965 din Codul civil, care ar confirma stingerea obligației, încetarea raportului juridic și lipsa temeiului de despăgubire a creditorului. Astfel, recipisa semnată personal, în sensul art. 992, 993, 996 din Codul civil, denotă că manifestarea de voință la stabilirea raportului juridic, libertatea contractuală, au fost respectate, iar recipisa obligă la ceia ce a fost prevăzut în ea conform acordului. Semnând recipisa, părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale, forma acestuia, momentul și locul încheierii (art. 1027, 1028, 1047 din Codul civil).

Având în vedere aspectele reținute, instanța de judecată conchide de a încasa de la *****, în beneficiul lui *****, suma de *****,00 euro cu titlu de datorie, rezultată din recipisa semnată în data de 25.04.2020.

Potrivit art. 901 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă.

Conform prevederilor art.934 alin. (1) din Codul civil, creditorul are dreptul la despăgubiri pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației.

În temeiul recipisei, pârâta și-a asumat obligația să achite suma integral pană în data de 25.10.2020.

Astfel, reclamantul a invocat că, de la data de 25.10.2020 până la 15.04.2023, sunt 903 zile de întârziere.

Prin urmare, reieșind din prevederilor art. 942 din Codul civil, de la pârâta ***** urmează să se încaseze, în beneficiul reclamantului *****, dobânda pentru întârziere ce reprezintă 9 % peste rata dobânzii prevăzută la art. 874 din Codul civil, care este stabilită conform Hotărârilor Băncii Naționale a Republicii Moldova cu privire la nivelul ratelor dobânzilor, pe tot termenul de întârziere = 903 zile, ceea ce constituie suma de ***** euro.

Totodată, potrivit recipisei din 25.04.2020, în cazul nerambursării împrumutului în termenul stabilit, pârâta s-a obligat să achite penalitate de 0,3 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Conform art. 947 alin. (1)-(4) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul.

Conform art. 948 din Codul civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancţiunea nulităţii absolute.

Reieșind din prevederile legislației naționale și internaționale, se deduce că clauza penală poate fi definită ca fiind o convenție accesorie prin care părțile determină anticipat echivalentul prejudiciului suferit de creditor ca urmare a neexecutării, executării cu întârziere sau necorespunzătoare a obligației de către debitor, însă nu este un mijloc la îndemâna creditorului pentru realizarea creanței sale, ci apare doar ca modalitate de evaluare a prejudiciului suferit de creditor, în caz de neexecutare a obligației de către debitor.

Prin urmare, de la pârâta ***** urmează să fie încasată, în beneficiul reclamantului *****, și penalitatea în mărime de 0,3 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere ceea ce constituie ***** pentru perioada de 108 zile, solicitată de reclamant.

Referitor la pretenția primind încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 83 alin. (1) – (2) din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se

exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) a Legii taxei de stat, în vigoare la momentul înaintării acțiunii, pentru cererile de chemare în judecată cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil - 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

În conformitate cu art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Prin ordinul de plată nr. 11692575 din 14.04.2023, reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de *****lei (f. d. 2).

Astfel, luând în considerare prevederile art.94 din Codul de procedură civilă, instanța va dispune încasarea de la *****, în beneficiul lui *****, a sumei de *****lei cu titlu de taxă de stat.

Conform art.96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În acest sens, reclamantul ***** a anexat la materialele dosarului ordinul de plată nr. 682280 din 23.05.2023, prin care Cabinetul Avocatului Artur Zagorneanu a fost remunerat de către ***** cu suma de 5000,00 lei pentru prestarea serviciilor juridice (f. d. 52). Respectiv, în baza prevederilor legale enunțate mai sus, instanța consideră oportun de a admite cerința ce ține de compensarea cheltuielilor de asistență juridică, și de a încasa din contul pârâtei suma de 5000,00 lei, ca fiind una rezonabilă și potrivită, în corespundere cu volumul de muncă efectuat, cu complexitatea cauzei, precum și de faptul că cererea a fost admisă.

În contextul celor expuse mai sus, în conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

Dispozitivul

hotărăște:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de ***** către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la *****, în beneficiul lui *****, datoria în mărime de ***** (zece mii) euro, dobânda de întârziere în mărime de *****,40 *****euro, penalitatea în mărime de***** euro, convertiți în valută națională la cursul BNM, la momentul executării hotărârii, cheltuielile de judecată în mărime de ***** lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Cușnir Svetlana